

TILLID TIL POLITIET OG BEKÆMPELSE AF KORRUPTION SOM FOKUS

Det overordnede formål for krisestyringsmissionen EUAM Ukraine er at styrke befolkningens tillid til den civile sikkerhedssektor via reformer, lovgivning og uddannelse. Bekæmpelse af korruption er også i fokus, da den er en stor hindring for reformprocessen. Selvom vejen er lang, er der mange fremskridt at spore, siger FSB'er Brian Richard, som er chef for et af de tre indsatsområder.

AF KATHRINE SCHMEICHEL

At kriminaliteten i Ukraine ifølge statistikken har været stigende de sidste par år, er ikke nødvendigvis udtryk for en negativ udvikling. Måske snarere det modsatte.

Det mener FSB'er Brian Richard, der er udsendt til EU's krisestyringsmission EUAM Ukraine som leder af afdelingen for strategisk reformering af den civile sikkerhedssektor – på engelsk: Head of Strategic CSSR Component.

Med et glimt i øjet uddyber Brian Richard over skype, hvorfor han ser det som positivt, at kriminaliteten tilsyneladende er steget i Ukraine.

”Jeg tror ikke, at kriminaliteten reelt har været stigende. For mig at se er stagnationen et resultat af, at flere borgere nu føler

sig mere trygge ved politiet og derfor i højere grad anmelder kriminalitet. Et af de store problemer i Ukraine er en meget lav tillid i befolkningen til både politikere, politi og andre myndigheder.”

Den stigende tillid til politiet tilskriver han bl.a. missionens arbejde.

”Formålet med EUAM Ukraine er at assistere og rådgive den civile sikkerhedssektor med, hvad der hører til i en retsstat af politi, domstole, offentlig anklagemyndighed, toldsystem og grænsevagt. Derfor går en stor del af missionens arbejde ud på at styrke politiets arbejde og adfærd på alle planer – fra udstedelse af pas og nummerplader til efterforskning af kriminalitet og opretholdelse af lov og orden.”

EUAM UKRAINE

Formålet med European Union Advisory Mission – Ukraine er at udvikle den civile sikkerhedssektor bl.a. med hensyn til politi, forsamlingsfrihed, efterforskning, rettergang og lovgivning samt styrke befolkningens tillid til systemet og bekæmpe korruption.

- **Mandat:** December 2014-november 2017
- **Størrelse:** 255 er den nominerede personalestyrke (140 internationale og 115 lokalt ansatte). Primo august er der 217 ansatte, som kommer fra 22 EU-lande samt fra Norge og Canada.
- **Budget:** 17,67 millioner euro (ca. 132 mio. kr.) efter en ekstra bevilling. Det oprindelige budget var på 14,4 millioner euro.

EUAM's civile partnere i Ukraine er:

- Indenrigsministeriet
- Rigspolitiet
- Statsadvokatens Kontor
- Det Nationale Anti-korruptionsbureau
- Anklagemyndigheden for Korruptionsbekæmpelse
- Sikkerhedstjenesten i Ukraine
- Grænsepolitiet
- Told og Skat

Læs mere: www.euam-ukraine.eu

En anden måde, hvorpå man kan se, at politiet lever mere op til de internationale standarder, er ifølge Brian Richard under de mange demonstrationer, der finder sted i Kiev.

”Der er stort set demonstrationer hver dag – f. eks. mod priserne på gas, kul eller mad. De forløber fredeligt, uden at politiet griber ind, som de gjorde ved de voldsomme uroligheder på Maidan Pladsen (Uafhængighedspladsen) i vinteren 2013 og 2014. For nogle dage siden havde jeg selv fornøjelsen af at opleve en demonstration på nært hold foran Energiministeriet, som jeg er nabo til,” siger Brian Richard og fortæller, at han bor få minutters gang fra både missionens hovedkvarter og Maidan Pladsen.

Rådgivning for tillid

EUAM-missionen – der har hovedkvarter i Kiev og kontorer i Lviv og Kharkiv – blev netop oprettet som følge af Maidan-opstanden, hvor borgerne krævede reformer

og tilnærmelse til EU, og som førte til, at den daværende præsident Viktor Janukovitj måtte gå af.

Missionens slogan er ’Advising for trust’ – ’Rådgivning for at opnå tillid’.

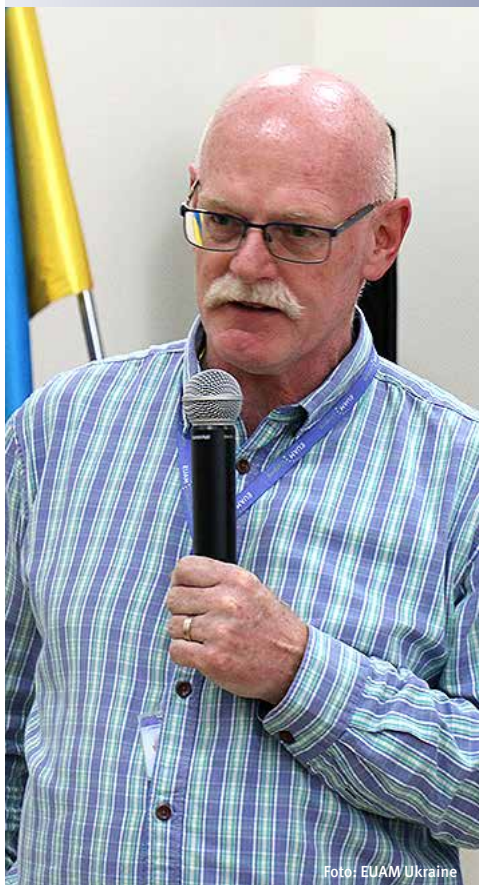
”Med det overordnede formål at styrke den offentlige tillid til Ukraines sikkerhedssektor yder missionen rådgivning på strategisk niveau og supplerer med træning og uddannelse som f.eks. ledelses- og servicetræning samt tillids- og tryghedsskabende aktiviteter mellem politi og borgere. Desuden fungerer missionen som koordinator for andre internationale donorer og skal endvidere styrke effektivitet, transparens, demokrati og optimal anvendelse af de offentlige midler.”

Fra Udenrigsministeriet forlyder det, at ”det fra dansk side anses for at være af afgørende betydning, at Ukraine støttes i sin reformproces på et tidspunkt, hvor

Ukraine er udfordret af Ruslands ulovlige annektering af Krim-halvøen og den russiske destabiliserende adfærd i den østlige del af landet. Danmark bakker bredt op om reformbestrebelse i Ukraine, og foruden udsendelser igennem FSB ydes støtte til en række indsatser bl.a. inden for energieffektivitet, decentralisering og anti-korruption igennem Naboskabsprogrammet”.

Snart 10 års orlov fra SKAT

Brian Richard, der oprindeligt er uddannet inden for toldvæsnet, har siden 1994 været udsendt til 12 internationale missioner og organisationer – primært som ekspert inden for told, skat og grænserelaterede emner, ofte i ledende stillinger. Lige før Ukraine var han udsendt som operationschef i EUBAM Libyen. Brian Richard er stadig ansat i SKAT, selvom han har været på orlov i snart 10 år.

BLÅ BOG: BRIAN ALIJA RICHARD

53 år, leder af afdelingen for strategisk reformering af den civile sikkerhedssektor (Head of Strategic CSSR Component) i EUAM Ukraine. Udsendt april 2015-april 2017 (var først ansat nogle måneder som strategisk told- og indtægtsrådgiver, siden som chef for grænsepoliti- og toldenheden til april 2016). Medlem af FSB siden 2004.

Uddannelse: Uddannet toldspecialist ved SKAT (tidligere ToldSkat) suppleret med diplomkurser i ledelse og projektledelse samt flere internationale kurser i f.eks. konflikthantering og stresshåndtering.

Tidligere job og udsendelser: Siden 1986 ansat i det gamle Toldvæsen, nu SKAT, hvorfra han har deltaget i

forskellige internationale missioner og været udsendt til World Customs Organisation's regionale analysekontor i København (2004-2006). Siden 1994 har han været udsendt til bl.a. EU's toldobservatørmissioner på Balkan, SAMCOMM (1994, 1995), EU's Toldrådgivningsmission til Albanien (1998-1999), European Union Monitoring Mission (EUMM) Albanien (2001-2003), European Union Border Assistance Mission to Ukraine and Moldova (2007-2008), European Union Rule of Law Mission i Kosovo (2009-2013), European Union Border Management Assistance Mission (EUBAM) i Libyen (2013-2015). Har i flere missioner besat ledende stillinger og fungeret som kontingentleder (forbindelsesled mellem FSB og missionerne) for de danske civilt udsendte. Har været på orlov fra SKAT siden 2007.

EUAM-missionen har hovedkvarter tæt på Maidan Pladsen (Uafhængighedspladsen), hvor borgerne i vinteren 2013/2014 krævede reformer og tilnærmelse til EU, hvilket førte til, at den daværende præsident Viktor Janukovitj efter voldsomme uroligheder måtte gå af. Foto: EUAM Ukraine

Tre lederstillinger på et år

I det knap halvandet år, Brian Richard har været i Ukraine, har han allerede haft tre job – først en mellemliderstilling, siden to lederjob. I sin nuværende stilling – hvor han har et større ansvar end i de to foregående – er han chef for ”en blandet landhandel”.

”Min nye stilling – som jeg overtog i april i år – er opstået som følge af, at missionen er blevet omstruktureret, så den nu omfatter tre operationslinjer: Strategisk rådgivning om reformer, håndhævelse af lovgivningen samt samarbejde og koordinering. Jeg er chef for den strategiske rådgivning og har ansvar for fem ud af otte operationelle områder – bl.a. bekæmpelse af korruption, HR-udvikling og koordinering/afgrænsning af kompetencer mellem de forskellige myndigheder.”

”Som chef er min overordnede opgave at lede og sparre med mine 30 medarbej-

dere. Ud over personaleansvar og ansvar for, at mine teams leverer, hvad de skal, koordinerer jeg også opgaver internt i linjen og eksternt med hele missionen. Desuden er jeg kontingentleder for de danske FSB-udsendte, hvilket bl.a. indebærer, at jeg tager imod og vejleder de nyankomne danskere ved missionen og endvidere er det formidlende led mellem missionen og relevante parter i Danmark.”

Der er i alt udsendt fem danskere til EUAM Ukraine – fire FSB’ere og en fra Rigspolitiet. En af FSB’erne arbejder som ligestillingsrådgiver under Brian Richard, mens de resterende to arbejder som henholdsvis politisk rådgiver og sikkerhedssouschef i andre afdelinger.

Mange udfordringer

Ifølge Brian Richard har missionen udfordringer på mange planer.

”Der er i Ukraine en stor vilje til reformer, samtidig med at der også er en modvilje. Det skyldes både det alment menneskelige, at folk generelt ikke er så glade for forandringer og en særlig mentalitet fra Sovjettiden, hvor alt var topstyret. Lidt forenklet kan man godt sige, at det handler om at få ændret mentaliteten fra, at borgeren er til for systemet til, at systemet skal være til for borgeren,” siger Brian Richard og fortsætter:

”Dertil kommer, at mange ledere i den civile sikkerhedssektor har en militær baggrund og derfor har lidt svært ved at omstille sig til at lede og tænke civilt – hvilket f.eks. giver sig udslag i en manglende evne til at uddelegere arbejdet og tage beslutninger på mere decentralt plan.”

”Desuden er reformprocessen præget af huller i lovgivningen – bl.a. med hensyn til hvilken myndighed der har ansvaret for

at gøre hvad – lav faglig standard hos aktørerne og dårlig koordination mellem myndigheder, ministerier og etater. Sidst, men ikke mindst, er der korrupsion på alle niveauer, hvilket er en vigtig årsag til befolkningens lave tillid til både politikere og det offentlige system.”

Mange gode resultater

Selvom der er lang vej endnu, har Brian Richard ikke besvær med at remse de gode resultater op, som missionen har opnået på de lidt over to år, den har været i gang.

”Vi har assisteret omkring lovgivning om bl.a. rigspolitiet, forsamlingsfrihed og retfærdig rettergang samt bidraget til den lovgivningsmæssige ramme for reformer og udvikling af en køreplan herfor. Vi har også observeret en genudvælgelsesproces for lokale anklagere og fulgt op med træning. En af de helt tydelige bidrag er et pilotprojekt for en politistation i Lviv, som vi fik omstruktureret efter dansk/tysk forbillede, hvilket bl.a. medførte, at responstiden faldt fra halvanden time til 20 minutter, når borgerne anmeldte kriminalitet. Vi er nu i gang med at oprette endnu to ’pilotspolitistationer’.”

Selvom der stadig er mange udfordringer, har Brian Richard primært fokus på de mange fremskridt i Ukraine, hjulpet godt på vej af EUAM. Her ses han i et sjældent roligt øjeblik sammen med sin ukrainske sekretær. Foto: EUAM Ukraine

”Med hensyn til korrupsion har vi bl.a. været med til at rådgive det knap et år gamle Nationale Anti-korrupsionsbureau, som lige nu har 148 verserende - og 18 færdigbehandlede sager. Det lyder måske ikke af meget i så stort et land. Men man

skal tænke på, at ukrainerne først har skullet finde deres egne ben at stå på, før de har været i stand til at erkende, hvor korrumpert her er! Så det er et vigtigt skridt, at processen imod korrupsion nu er startet.”

OTTE FOKUSOMRÅDER FOR EUAM UKRAINE

Missionen har fem operationelle prioritetsområder, som skal sikre ”en effektiv og pålidelig, civil sikkerhedssektor, der nyder borgernes tillid” samt tre tværgående områder:

1. Afgrænse kompetencerne og styrke koordinationen imellem de involverede ministerier og myndigheder
2. Styrke befolkningens tillid til politiet
3. Sikre den offentlige orden bl.a. retten til at forsamles i overensstemmelse med de internationale menneskerettigheder
4. Styrke politietforskningen med henblik på at bekæmpe organiseret kriminalitet og korrupsion
5. Styrke HR-ledelsen for at sikre, at de rigtige mennesker bliver ansat og dermed styrke fundamentet for reformering af sikkerhedssektoren
6. God regeringsførelse
7. Anti-korrupsion
8. Menneskerettigheder og ligestilling

Desuden har EUAM en koordinerende funktion i forhold til andre donorprojekter.

Kiev er en sikker og kulturel by

Selvom Ukraine i princippet er et land i krig, føler Brian Richard sig tryk og godt tilpas i hovedstaden Kiev.

”Jeg føler mig faktisk mere sikker i Kiev, end jeg gør visse steder i København. Da Kiev er en by, der byder på en fascinerende kultur og rigtig gode spisesteder, går jeg ofte ud med mine danske kolleger, fordi vi er så heldige, at fire af os bor få minutter fra hinanden i centrum af byen. Desuden bor vi alle tæt på hovedkvarteret, hvorfor de fleste af os mødes hver morgen kl. 8.20 for at følges på arbejde. På de ti minutter når vi at opdatere hinanden på både faglige og personlige ting. Hvis vi har behov for mere tid, kan vi altid mødes omkring kaffemaskinen på mit kontor – eller om aftenen på en restaurant eller i operaen!” ■

UDSENDELSER GIVER DANSK POLITI BEDRE LEDERE

Udsendelser udvikler leder-egenskaber, fordi man skal bruge hele sin værktøjskasse af ledelses- og menneskekundskaber. Det siger leder af Rigspolitiets sektion for internationale missioner Flemming Bech. Grundig forberedelse og evaluering er vigtig på grund af en stor konkurrence fra de internationale kandidater og for at kunne arbejde optimalt igen som politi i Danmark, siger han.

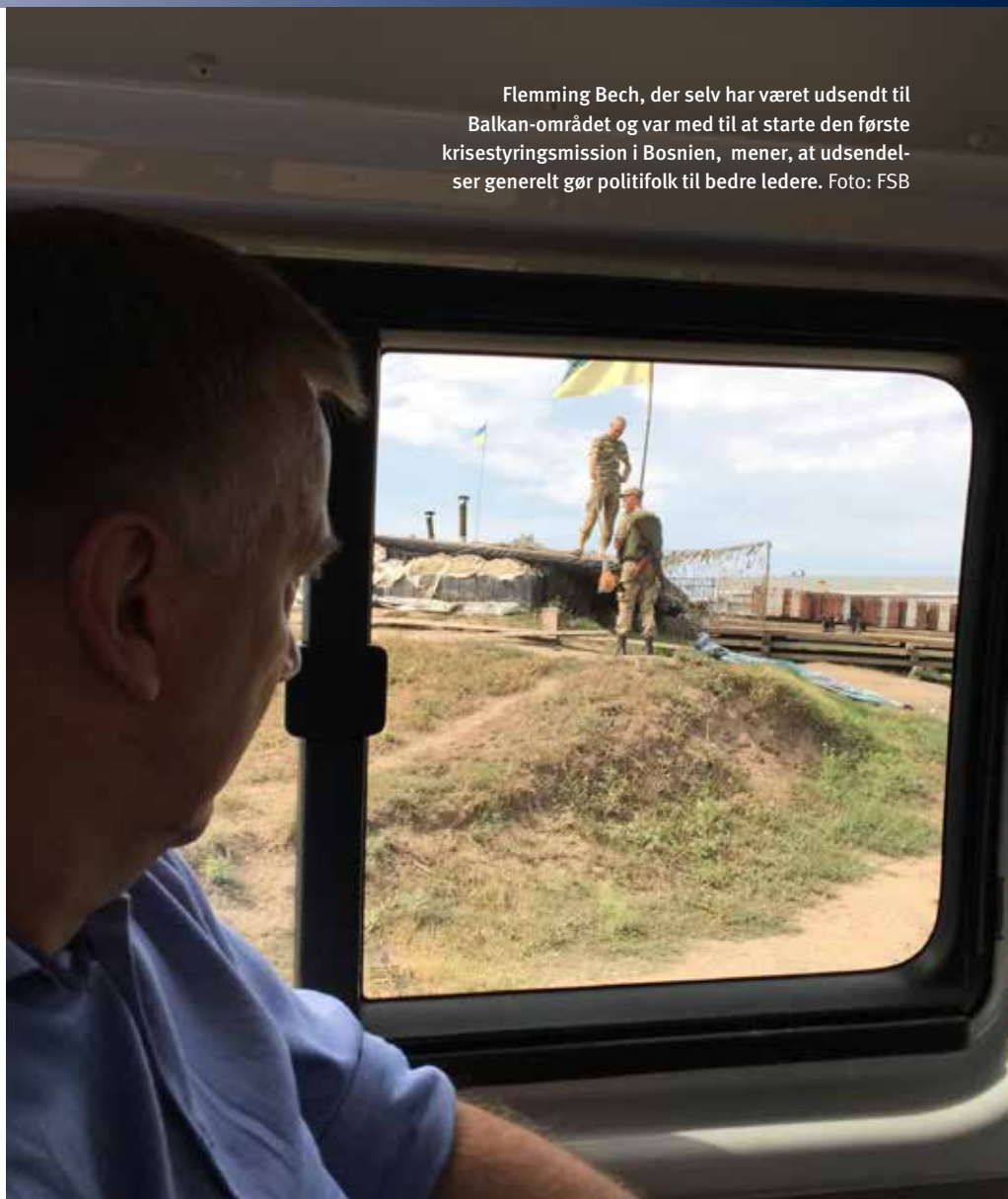
AF KATHRINE SCHMEICHEL

”Udsendelser udvikler især ens lederevner og personlige kompetencer frem for de mere politifaglige færdigheder. Dette skyldes især, at vi ikke helt kan sammenligne måden at gøre tingene på i missionerne med danske forhold, fordi konteksten er meget forskellig.”

Det siger politikommissær og leder af Rigspolitiets sektion for internationale missioner Flemming Bech og uddyber:

”Ved at komme ud i missionerne lærer man at bruge hele sin værktøjskasse med lederredskaber, da forholdene på alle planer fra kultur og politik til organisation og kvalifikationer er så forskellige fra, hvad man er vant til hjemme. Så frem for måske kun at bruge en skruetrækker skal man også hive hammeren og saven op af værktøjsskassen,”

”Dertil kommer, at man får en forståelse for andre kulturer og nationaliteter på det interpersonelle niveau, der gør, at man udvikler sig som menneske og bliver mere tolerant, forstående og reflekterende, hvilket med stor fordel kan udnyttes i polititjenesten hjemme.”

Flemming Bech, der selv har været udsendt til Balkan-området og var med til at starte den første krisestyringsmission i Bosnien, mener, at udsendelser generelt gør politifolk til bedre ledere. Foto: FSB

Flemming Bech har selv oplevet at bruge af sin ’værktøjskasse’, da han har været udsendt flere gange til Balkan-området i perioden 1994-2006 og bl.a. var med til at starte den første krisestyringsmission i Bosnien.

Specialister og ledere udsendes

Rigspolitiet udsender primært specialister og nuværende eller kommende ledere til EU’s krisestyringsmissioner.

”For snart tre år siden kom der en ny reform, der stiller krav om, at nuværende og potentielle ledere i Rigspolitiet også skal have en international dimension. Det skulle bl.a. være med til forøge politilederes interesse for udsendelse. Selvom det at afgive personale til international tjeneste er en politiopgave ligesom alle andre, belaster de nye opgaver omkring terrorberedskab og grænsekontrol

Rigspolitiet mere end før, hvorfor det for nogle politikredse er en ekstra udfordring at skulle undvære deres ledende medarbejdere,” siger Flemming Bech.

I øjeblikket er omkring 30 medarbejdere fra Rigspolitiet udsendt.

Styrket strategisk samarbejde

Rigspolitiet udsender medarbejdere til stort set de samme missioner som FSB. Herom siger Anders Skovsø Clausen, der er specialkonsulent i Stabilisering og Sikkerhedspolitisk kontor/FSB i Udenrigsministeriet:

”Udenrigsministeriet, Justitsministeriet og Rigspolitiet har styrket den langsigtede, strategiske koordinering af Rigspolitiets internationale udsendelser. Formålet er at sikre en skarpere fokusering på lande og partnere, der fremmer Danmarks sikkerhedspolitiske interesser.”

BLÅ BOG: FLEMMING BECH

58 år, politikommissær og leder af Rigspolitiets sektion for internationale missioner.

Uddannelse: Bl.a. politiets lederuddannelse, Master of Public Administration fra Aalborg Universitet og studerer i øjeblikket. cand. soc. i politisk kommunikation og ledelse på Copenhagen Business School.

Tidligere job og udsendelser: Siden 1980 ansat i politiet i stillinger som bl.a. vagthavende, afdelingsleder og sektionsleder. Har været udsendt som politimand til UNPROFOR i Bosnien (1994), UN IPTF i Bosnien (1997-1998), EUPM Planning Team i Bosnien (2002), EUPM i Bosnien (2003) og Polititræningsprojektet i Basra, Irak (2006).

Sikkerhedssouschef og FSB'er Ulrich Christensen (tv) orienterer Flemming Bech fra Rigspolitiet (th) og Anders Skovsø Clausen fra Udenrigsministeriet om forholdene i EUAM Ukraine. Foto: FSB

”Fra dansk side tilstræbes en koordineret tilstedeværelse i form af civile eksperter, Rigspolitiets udsendelser, humanitær bistand og om nødvendigt militære enheder. Fremadrettet prioriteres Danmarks sikkerhedspolitiske interesser i Irak-Syrien, Libyen, Afghanistan, Sahelregionen, Ukraine og Afrikas Horn.”

Skærpet konkurrence

I august besøgte Flemming Bech sammen med repræsentanter for Udenrigsministeriet og FSB team både EUAM Ukraine og OSCE's observatørmission, Special Monitoring Mission in Ukraine (SMM).

Begge missioner har tilsammen udsendt politifolk, men det er et spørgsmål om tid, før flere fra Rigspolitiet vil blive udsendt til Ukraine.

Formålet med besøget i Ukraine var også at styrke konkurrenceevnen for Rigspolitiets danske kandidater.

”Udenrigsministeriet og Rigspolitiet har i fællesskab ønsket at styrke den diplomatiske indsats til støtte for danske kandidater til internationale stillinger, og i samarbejde med Udenrigsministeriet/FSB bruger Rigspolitiet missionsbesøgene til at blive bedre til at målrette ansøgningerne til EU,” siger Flemming Bech og fortsætter:

”I takt med at missionerne 'spidser til' og i højere grad efterspørger eksperter og rådgivere med strategiske - og specialkompetencer fremfor generalister med mere operationelle og tekniske kompetencer, er der kommet færre stillinger, men med højere krav til kvalifikationer. Det har skærpet konkurrencen, hvorfor det er vigtigt for os at få kendskab til de enkelte missioners konkrete forhold og behov, så vi bedre kan udvælge ansøgninger fra de rette kandidater og videresende til de enkelte missioner.”

Udvælgelsessamtale med psykolog

I princippet kan alle i Rigspolitiet søge om at blive udsendt.

”Vi søger på generelle opslag, således at vi har omkring et års forbrug af personale på vores udsendelsesliste. Når folk har søgt, vurderer vi, hvem der kan være egnede til udsendelse, og indkalder dem til en test i engelsk, som de skal bestå for at komme videre til en udvælgelsessamtale. Hvis de ikke består testen, tilbyder vi dem et brevkursus i engelsk, så de kan komme i betragtning næste gang, vi søger folk til udsendelse, hvilket vi gør omkring to-tre gange om året,” siger Flemming Bech.

”Når vores ansøgere har bestået den skriftlige test i engelsk, indkaldes de til

en mundtlig test. Hvis ansøgeren består denne – hvad de altid gør – gennemfører vi i forlængelse heraf en udvælgelsessamtale, som varer omkring halvanden time. Her forsøger vi bl.a. ved hjælp af en krisepsykolog at afklare om kandidaten er egnet til udsendelse.”

Ifølge Flemming Bech er det kun omkring tre procent, der på grundlag af udvælgelsessamtalen vurderes som uegnet til udsendelse.

11 ugers uddannelsesforløb

Efter udvælgelsessamtalen gennemgår alle egnede kandidater et uddannelsesforløb på 11 uger, hvor de har fri fra tjeneste og bl.a. tager et stort kørekort, får

undervisning i projektledelse, personligt lederskab og didaktik på diplomniveau samt gennemgår forberedende kurser som HEAT (Hostile Environment Awareness Training). Uddannelsesforløbet, som kan skrives på cv'et, skal ifølge Flemming Bech bidrage til at gøre Rigspolitiets kandidater mere attraktive til at få en stilling i missionerne.

Evaluering og debriefing

Hjemkomsten og arbejdslivet bagefter er en vigtig del af udsendelsesprocessen.

”Senest en måned efter hjemkomsten bliver den udsendte indkaldt til en længere samtale i København, hvor også krisepsykologen fra udvælgelsessamtalen

deltager. Formålet med samtalen er bl.a. at afklare, om der er ting, personen har brug for at bearbejde, om vi skal forbedre noget i vores udsendelsesprocedure, og hvor og hvordan personen kan udnytte sine nye kompetencer. Siden bliver den udsendte sammen med andre udsendte og deres partnere inviteret til et debriefingsforløb, der strækker sig over to dage med erfaringsudveksling, samtale med en psykolog og en fælles middag,” siger Flemming Bech og tilføjer:

”Det er vigtigt for os at gøre meget ud af at evaluere og samle op på forløbet, da vi skal have de hjemvendte til at fungere optimalt som politifolk i Danmark.” ■

Den danske delegation ses her sammen med det civile-militære samarbejdsteam (CIMIC) for det ukrainske forsvar i Kramatorsk og en dansk observatør ved OSCE SMM. Delegationen er nr. to fra venstre: Emilie Fity (FSB team), Cennet Ünver (Udenrigsministeriet), Gert Holtze (SMM Ukraine), Anne Toft Sørensen (Den Danske Ambassade for Ukraine, Georgien og Armenien), Anders Skovsø Clausen (Udenrigsministeriet) og Flemming Bech (Rigspolitiets Internationale afdeling). Foto: FSB

MEDDELELSER FRA FSB-TEAMET

- Som led i Udenrigsministeriets og Rigspolitiets målsætning om øget koordinering og fokusering af civile udsendelser besøgte en fælles dansk delegation OSCE's Særlige Monitoreringsmission (SMM Ukraine) og EU's Rådgivende Mission for Civil Sikkerhedssektor Reform (EUAM Ukraine) den 19.-24. august 2016. Delegationen bestod af repræsentanter fra Udenrigsministeriet, Rigspolitiets internationale afdeling og FSB team.
- Kurser i CAC (Conduct After Capture) og HEAT (Hostile Environment Awareness Training) er blevet afholdt tre gange i Snekkersten henholdsvis den 4.-8. juli, 3-5. august og 31. august-2. september 2016. I alt 68 FSB'ere og 11 fra Udenrigsministeriet deltog.
- Julie Leth har desværre forladt FSB team, da hun har fået nyt arbejde. Hun ønskes held og lykke fremover.
- FSB team deltog i EU Focal Point møde i Stockholm den 2.-3. juni 2016.
- FSB/NIRAS har fået ny kontoradresse pr. 29. august 2016: NIRAS A/S, Søtorvet 5, 4., 1371 København K.

ANTAL UDSENDTE FSB'ERE (i perioden 31/05 2015-21/9 2016):

FSBnyt, nr. 3 – September 2016

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf. 33 92 00 00
um@um.dk
www.um.dk

Abonnement og udsendelse

Elektronisk udsendelse ved NIRAS
fsb-niras@niras.dk
<http://fsb.niras.dk>

Redaktion

Kathrine Schmeichel
ks@kathrineschmeichel.dk
Sine Skov og Anna Cecilie Varnild
fsb-niras@niras.dk
Tania Schimmell,
Udenrigsministeriet (ansv.)
Layout: gipsy graphics

Artikler i FSBnyt er ikke nødvendigvis
i overensstemmelse med
Udenrigsministeriets synspunkter